

De kip, het ei en de menselijke maat

Interview met Marion Schoenmakers

Datum: 8 juli 2018

Met de POP3-subsidie voor Korte Voorzieningsketens stimuleert de Provincie Gelderland korte ketens. Gemeenten kunnen voedselcoördinatoren aanstellen om lokale initiatieven en partijen te verbinden en stimuleren. Marion Schoenmakers is sinds november 2017 voedsel-coördinator bij de gemeente Barneveld. In dit gesprek vertelt ze over de resultaten tot dusverre in 'kip- en eier-land'.

Wat willen jullie bereiken?

Ons project heeft drie pijlers: meer perspectief in regio-afzet voor agrariërs, een verhoogd voedselbewustzijn onder consumenten en het gemeenterestaurant voorzien van lokaal geproduceerde producten. Zo werken we gedurende 19 maanden in de gemeente Barneveld aan korte voedselketens.

Barneveld, dan denk je aan kippen en eieren?

Zeker! De Gelderse Vallei, met Barneveld als kern, is van oudsher een kip- en ei- landschap. Net als de hele Nederlandse land- en tuinbouw, is ook deze sector grootschalig, zeer gespecialiseerd en met name gericht op de export. Die exportmarkt is van wezenlijk belang, maar er is meer mogelijk.

Zo zijn alle eieren in Nederlandse supermarkten anoniem, terwijl ze misschien uit deze regio komen. Hoe leuk is het als je dat kunt zien! De kippen- en eierboeren van Barneveld willen zelf ook niet meer anoniem zijn. Ze zijn apetrots op hun innovaties en inspanningen. Daarom zijn ze op zoek naar de consument en de lokale markt.

Resultaten tot nu toe?

Het bedrijfsrestaurant van de gemeente Barneveld is gaan werken met regionale producten. In eerste instantie had de chef-kok daar allerlei vraagtekens bij, zoals: wat kosten regioproducten, waar haal ik ze, wat kan ik er mee? Inmiddels is het hele team om en zegt de kok: "Mijn baan is veel leuker. Ik kan ideeën uitwisselen met de leveranciers."

Daarnaast gaat een grote retailer in Barneveld na de zomer alle soorten eieren aanbieden waarop de boeren zichtbaar zijn. We werken daarin samen met de verschillende kippenboeren, die dagelijks heel veel eieren leveren, en de distributeur die de eieren ophaalt en selecteert. Met die distributeur ontwikkelen we nu eierdoosjes met foto's en verhalen van die boeren.

Verder onderzoeken we hoe je de consument kunt mobiliseren en het bewustzijn kunt voeden. Verhalen en beleving zijn daarin belangrijk. Om die verhalen kleur te geven hebben we waarde-gesprekken georganiseerd met consumenten, producenten en allerlei tussenschakels in de keten.

Ook zoeken studenten van de MAS (middelbare agrarische school) en de HAS een en ander voor ons uit over de meerwaarde van korte ketens. Want dat zijn de producenten van de toekomst.

Aftrap 'lekker lokaal' bij het gemeentelijk bedrijfsrestaurant door wethouder Gerard van den Hengel

Magische momenten? En wat zorgt voor die magie?

De momenten dat mensen vanuit zichzelf gaan ontwikkelen en bewegen, niet omdat dat moet vanuit het project, maar vanuit een intrinsieke motivatie. Je kunt enthousiasmeren door het veld in te gaan, producenten te bezoeken en zelf te ervaren wat mogelijk is. Dankzij mijn contacten in en kennis van de sector kan ik dat faciliteren. Zo kun je overtuigen, niet omdat het moet, maar vanuit een waarachtigheid die er al is.

Wat ik mooi vind aan korte ketens: het brengt de menselijke maat terug. De mens komt in beeld: van producent tot consument. Consumenten eten met een ander mentaal bewustzijn. Producenten doen graag hun best voor mensen in de directe omgeving. Dat noem ik elkaar wat gunnen. En dat is een hele mooie drijvende kracht.

Wat valt je tegen en hoe ga je daarmee om?

Niet zo veel! Nou ja, ik ervaar dat verschillende schakels in de keten hunkeren naar erkenning en herkenning van hun vakmanschap en de waarde die ze toevoegen. Als die erkenning er niet is, bestaat de kans dat ze afhaken. En dat vind ik pijnlijk.

Dus haal de hele keten bijeen en leer elkaar kennen. Zo wordt het vakmanschap en specialisme van elke schakel zichtbaar. Elke schakel innoveert op eigen terrein, maar hoe kan je andere schakels helpen? En hoe lopen de geldstromen: waar zit waardevermeerdering en waarom. Zo leert de consument producten op waarde te schatten, en ontstaat ook de bereidwilligheid daar de eerlijke prijs voor te betalen.

Wat heb je in dit traject over jezelf geleerd?

Ik kom uit het bedrijfsleven en dit is de eerste keer dat ik voor de overheid werk. Wat ik vooral merk is dat het bedrijfsleven een veel sneller tempo heeft dan de overheid. Dat is ook logisch, want dat past bij de verschillende taken. Maar ik moet soms wel even een tandje terug in de versnelling. Daarbij hou ik van korte lijnen en vlotte beslissingen. In dit korte keten project vind ik de lijnen soms best lang!

Wat heb je nodig van het Gelders Kennisnetwerk Voedsel?

Ik zou het prachtig vinden om deze initiatieven breder te trekken en ze met de hele provincie Gelderland te gaan organiseren. Iedereen doet zijn stinkende best in de eigen streek, maar ik wens dat we stenen in de vijver zijn en elkaar binnen de provincie steeds meer gaan vinden. Om daarna deze beweging samen met andere provincies uit te bouwen. Dat kan als je elkaar kent en leert vertrouwen. Daar speelt het netwerk een belangrijke rol.